

Social Housing fungerar

I Sverige anses Social Housing skapa områden med sociala problem. Här är bostadsmarknaden "fri". Det har gett en snabbare segregation än på andra håll i Europa.

Text: Anders Törnquist & Sören Olsson | [Prenumerera](#) | Artikel i SocialPolitik nr 2 2014

I januari undertecknade borgmästarna i 30 större städer i Europa ett upprop för att få möjlighet att hantera och stödja bostadsmarknaden efter lokala behov. De vill kunna garantera en socialt hållbar bostadsmarknad, som inkluderar även fattiga invånare. Deras upprop visar på ett helt annat synsätt – integrerande och socialt ansvarstagande, som skiljer sig från det svenska förhållningssättet.

Här har marknaden fått ta över ansvaret för bostadsförsörjningen. De stora aktörerna – företagen – bestämmer hur mycket som byggs, var det byggs och för vem det byggs. De gynnas av att efterfrågan är större än tillgången och att det går att sälja dyrt – just så som det ser ut nu. Politikintresset är framför allt inriktat på att skapa allt större friheter för företagen.

Traditionellt har allmännyttiga bostadsföretag med stöd från stat och kommun kunnat bygga för låginkomsttagare. Så ser det också ut i de flesta europeiska länder.

För att alla ska kunna få Ett värdigt boende är exempelvis över 50 procent av bostäderna i Wien subventionerade, så kallat Social Housing.

Social Housing som byggs i Europa är inte perifert placerade utsatta områden, utan insprängda hus och lägenheter bland andra bostäder, även i centrala och attraktiva lägen.

I Amsterdam exempelvis reserveras 30-40 procent till Social Housing. I Paris subventionerar man 30 procent av all

nybyggnation för att kunna erbjuda bostäder till folk med mindre pengar. I Danmarka har man kvar sin allmännyttan med tillgänglighet för alla och med möjlighet för stat och kommun att finansiellt stödja bostadsföretagen.

Sverige gjorde sig av med den möjligheten 1 januari 2011 när allmännyttan enligt lag blev affärsdrivande i likhet med alla andra bostadsföretag. Det innebar att stat och kommun inte längre enligt EU:s konkurrensregler kan stödja de allmännyttiga företagen. Genom ränteavdrag och via ROT stödjer staten däremot dem som äger sin bostad

Den bistra sanningen i Sverige är att det byggs för lite och för dyrt. En i stort sett enig debatt pekar på att detta leder till allt kraftigare segregation och till stora svårigheter för den som ska skaffa bostad.

Tyvärr är förslagen till lösningar från politik och andra aktörer oftast inriktade på fel eller marginella orsaker: kommunernas regler och ansvar (som om kommunerna byggde), om det går att bygga billigt, överklagandetider osv.

Sverige har gått från en skandinavisk välfärdsmodell mot en alltmer nyliberal där marknaden ska lösa allt. I detta har Sverige gått längre än de flesta länder. Bostadsfrågan visar detta tydligt. Här finns en strävan att bli "bäst i klassen" inom EU.

Den begränsade bostadspolitik som finns gynnar dem som redan har god ställning och det finns inga alternativ för den som saknar resurser. Vi saknar en solidarisk bostadspolitik i Sverige idag, en politik som gör att ungdomar och andra kan skaffa sig bostad och som inte minst motverkar den ökande segregationen.

[Sören Olsson](#), professor vid Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet.

[Anders Törnquist](#), Centrum för urbana studier, Göteborgs universitet.